

สมาคมประชาชาติ เอเชียตะวันออก เนียงดี : วิเคราะห์โครงสร้างและการจัดองค์กร

นาย เชมทัด วิศาลยิ่น

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2527

ISBN 974-564-552-4

工1622689*

009134

ASSOCIATION OF SOUTHEAST ASIAN NATIONS : AN ANALYSIS OF STRUCTURE
AND ORGANIZATION

Mr. KEMTAT VISVAYODHIN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
The Degree of Master of Arts
Department of International Relations
Graduate School
Chulalongkorn University

1984

ISBN 974-564-552-4

หัวขอวิทยานิพนธ์ สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ : วิเคราะห์
 โครงสร้างและการจัดองค์กร
 โดย นายเขมทัต วิศวะโยธิน
 ภาควิชา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
 อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วินิตา สุกรเสพย์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
 หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษมา สนิทวงศ์ ณ อุยรยา)

.....

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วินิตา สุกรเสพย์)

.....

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ม.ร.ว.สุขุมพันธ์ บริพัตร)

.....

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.อุ่นพร ปัจจุสานนท์)

ฉลิบสีขาวของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

สมาคมประชาชาติ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ : วิเคราะห์โครงสร้าง
และการจัดองค์กร

ชื่อนิสิต

นายเบมทัด วิศวไอยเรน

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วนิดา ศุกร์เสพย์

ภาควิชา

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ปีการศึกษา

2527

บทคัดย่อ

สมาคมประชาชาติ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นรูปแบบใหม่ของความร่วมมือในรูปขององค์กรระหว่างประเทศ ซึ่งประเทศไทยเป็นภูมิภาคที่รวมเข้ากันภายใต้ชื่ออาเซียนนี้ มีวัตถุประสงค์ร่วมกันในอันที่จะสร้างความก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ อาทิ สังคมเศรษฐกิจและ การเมือง ให้แก่ภูมิภาค พร้อมทั้งมุ่งหมายให้อาเซียนเป็นเครื่องมือที่จะนำภูมิภาคนี้ไปสู่ความสงบ และเป็นภูมิภาคแห่งความร่วมมือร่วมใจกัน

ในการนำอาเซียนไปสู่จุดมุ่งหมายดังกล่าว สมาชิกทุกประเทศได้อาสา อาเซียนเป็นเครื่องมือ เพื่อฝึกฝนการทำงานร่วมกัน ดังนั้น โครงสร้างและการจัดองค์กรของอาเซียน จึงมีลักษณะที่สร้างขึ้นเพื่อให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ และเพื่อให้เหมาะสม กับสถานะการณ์ ตลอดจนปัญหาพื้นฐานในความสัมพันธ์ระหว่างกัน อันเป็นตัวแปรสำคัญซึ่งทำให้อาเซียนมีโครงสร้าง และการจัดองค์กรดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และด้วยเหตุซึ่งอาเซียน เป็นองค์กรระหว่างประเทศที่ยุกจัดดังขึ้นเพื่อนำภูมิภาคนี้ไปสู่ความร่วมมือ มากกว่าจะเป็น องค์กรระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นเพราประเทศสมาชิก มีความรู้สึกภูมิภาคนิยมร่วมกัน ดังนั้น พัฒนาการของอาเซียน จึงมิได้เป็นไปตามแนวความคิดในเรื่องบูรณาการ (Integration) อันเป็นแนวความคิดที่ใช้อิบทยรูปแบบของการรวมตัวขององค์กรระหว่างประเทศอื่น ๆ ดังนั้น ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงจะได้กล่าวถึงพื้นฐานของการรวมตัวกัน ของอาเซียน กับทั้งกล่าวถึงโครงสร้างขององค์กร ในเรื่องของโครงสร้างทางด้านกฎหมาย และโครงสร้างการจัดองค์กร ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงในการจัดองค์กรเท่าที่เป็นมาในอดีตจนถึงปัจจุบัน

Thesis Title Association of Southeast Asian Nation :
 An Analysis of Structure and Organization
Name Mr. Kemtat Visvayodhin
Thesis Advisor Assistant Professor Vinita Sukraserp , Ph.D.
Department International Relations
Academic Year 1984

Abstract

The association of South-East Asian Nations exemplifies a new form of cooperation in the context of international organizations. Several countries of the region have come together under the name of " ASEAN " with the common objective of advancing their progress in various fields , such as social , economic , and political matters. They have also aimed to use ASEAN as an instrument for promoting peace and mutual cooperation in the region.

In implementing the above objections , each Member State depends upon ASEAN as an instrument for instilling a habit of working together. Therefor , the structure and organization of ASEAN are determined by how appropriate they are to the objectives and circumstances. They are also conditioned by basic problems affecting their mutual relations. These elements are important indicators for the structure and organization of ASEAN as found at present For this reason , ASEAN is based upon the rational of an international organization for propelling this region into

mutual cooperation rather an international organization born because of a sense of regionalism among the Member States.

Indeed, ASEAN'S developments does not follow the concept of intregation which is the *raison d'être* of cooperation between other countries. In this respect, this thesis will consider the basis of ASEAN'S formation and its structure from legal and organizational dimensions. It will also trace the changes affecting the organization from the past until the present.

กิติกรรมประภากล

สำหรับแนวความคิดในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนได้รับความกรุณา
จากเจ้าหน้าที่ในกระทรวงต่างประเทศหลายท่าน ออาทิ ฯพญฯ เอกอัครราชทูตไทยประจำ
ประจำประเทศไทย นายนายสาโรจน์ ชวนะวิรช ผู้อำนวยการกองพาณิชย์และอุดสาหกรรม
สำนักงานเลขานุการอาชีวศึกษาแห่งประเทศไทย นายกอบศักดิ์ ชิติกุล และนายนรชิต
สิงหเสนี เลขาธุการไทย ประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงม尼ลา ประเทศไทย
พลิปปินส์ ท่านเหล่านี้ได้ให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องการดำเนินงานของอาชีวศึกษา
ให้สามารถศึกษาค้นคว้าถึงรายละเอียด ซึ่งได้รวมขึ้นเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ รวมทั้ง
เจ้าหน้าที่กระทรวงการต่างประเทศที่เป็นมิตรสหาย ก็ได้ให้ความช่วยเหลือแนะนำเป็น
อย่างดี ซึ่งผู้เขียนได้ขอขอบพระคุณในความกรุณาไว้ ณ โอกาสนี้

ในส่วนการเรียบเรียงนั้นผู้เขียนได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์
วินิตา ศุกร์เสพย์ ซึ่งนอกจากกรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ก็ยังได้ให้คำติชมตลอด
จนซึ้งแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงต่าง ๆ ด้วยความเมตตา เช่นเดียวกับอาจารย์
ดร.ชุมพร ปัจจุสานนท์ ซึ่งถึงแม้จะไม่ได้เป็นอาจารย์ที่เคยสอนผู้เขียนมาก่อนแต่ก็ได้ให้
ความช่วยเหลือซึ่งให้เห็นข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนคำแนะนำที่มีค่า ซึ่งทำให้วิทยานิพนธ์
สำเร็จลุล่วงลงได้ จึงขอขอบพระคุณในความกรุณาไว้ ณ ที่นี้ด้วย

บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๗
กิติกรรมประการ	๙
บทนำ	๗
บทที่ ๑	๑
แนวความคิด เรื่องบูรณะการกับสมาคมประชาชาติ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้	๑
คำจำกัดความ	๓
บทที่ ๒	๑๖
เจดหมายของประเทศไทยในการเข้าร่วมสมาคมอาเซียน	๑๖
อินโดนีเซีย	๑๖
มาเลเซีย	๒๐
ศิลปินส์	๒๗
สิงคโปร์	๒๙
ไทย	๓๓
บทที่ ๓	๓๗
โครงสร้างทางกฎหมายของสมาคมอาเซียน	๓๗
องค์ประกอบขององค์กรระหว่างประเทศ	๓๘
บทที่ ๔	๕๒
โครงสร้างของการจัดองค์กร	๕๒
โครงสร้างขององค์กรก่อนการประชุมสุดยอดที่บาห์ลีในปี ๑๙๗๖	๕๒
การจัดองค์กรหลังการประชุมสุดยอดที่บาห์ลีในปี ๑๙๗๖	๖๔
บทที่ ๕	๘๕
แนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงการจัดองค์กรของอาเซียนในปัจจุบัน	๘๕
บทที่ ๖	๑๐๐
สรุปและเสนอแนะ	๑๐๐
บรรณานุกรม	๑๐๖